

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/100/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4111219564
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4111219564.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Olivera Kolenčíka a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C., D. E. XX, zastúpená JUDr. Ľubomírom Schweighoferom, advokátom so sídlom v Bratislave, Šafárikovo nám. 2, proti žalovanému: Debt Collector, s.r.o., so sídlom Nitra, Mostná 72, IČO: 36 748 919, za účasti intervenienta na strane žalovaného: F. G. E., nar. XX.X.XXXX, bytom C., F. XXXX/XX, o určení, že záložné právo k nehnuteľnostiam nevzniklo, alternatívne, že zaniklo, alternatívne, že neexistuje, o odvolaní žalovaného a intervenienta vystupujúceho na strane žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 31. marca 2022 č. k. 9C/133/2011-867, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a IV. **p o t v r d z u j e.**
- II. Odvolanie žalovaného proti výroku I. **o d m i e t a.**
- III. Žalobkyni voči žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % spoločne a nerozdielne.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Nitra) rozsudkom zo dňa 31.3.2022 č. k. 9C/133/2011-867 (v poradí druhý rozsudok vo veci samej, pretože prvý rozsudok zo dňa 3.10.2017 č. k. 9C/133/2011-548 bol v dôsledku odvolania žalobcov 1/ a 2/ v časti výroku o zamietnutí žaloby a v časti výroku o náhrade trov konania zrušený uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 29.4.2019 č. k. 5Co/107/2018-620 s následným vrátením veci prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie) vychádzajúc z právneho posúdenia podľa § 387 ods. 1, 2, § 388 ods. 1, § 391 ods. 1, § 394 ods. 1, § 397, § 405 ods. 1, 2, § 408 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej iba ObZ), § 100 ods. 2 a § 151, Občianskeho zákonníka (ďalej iba OZ), § 137 písm. c/, § 162 ods. 1 a § 164 Civilného sporového poriadku (ďalej iba CSP) návrh žalovaného na prerušenie konania zo dňa 13.12.2021 do rozhodnutia o ústavnej sťažnosti vedenej na ÚS SR pod č. k. Rvp 668/2021 a Rvp 2037/2021 zamietol (výrok I.). V rámci výroku II. určil, že záložné právo zriadené na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. 34/334023-3, označenej ako dodatok č. 1 k Úverovej zmluve č. 334023-3 zo dňa 24.9.1992, v prospech obchodnej spoločnosti Debt Collector, s.r.o. so sídlom Mostná 2, 949 01 Nitra, IČO: 36 748 919, viaznuce na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v kat. úz. H., obec Nitra, okres Nitra, zapísané na LV č. XXX v katastri nehnuteľností vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom ako pozemok registra „C“ parc. č. 249/5 – záhrada o výmere 353 m², pozemok registra „C“ parc. č. 254/2 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 146 m² a stavba – rodinný dom súp. č. XXX postavená na pozemku parc. č. 254/2, neexistuje. Výrokovou časťou III. súd prvej inštancie vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

2. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, o tejto bolo rozhodnuté v rámci súvisiaceho výroku IV. s tým, že s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP prvoinštančný súd priznal žalobkyni voči žalovanému a intervenientovi formou spoločnou a nerozdielnou 100 % nárok na náhradu trov konania, o výške ktorého nároku bude rozhodnuté súdom samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia. Žalobkyňa bola v spore úspešná v časti jedného alternatívneho petitu, pričom vo zvyšnej časti došlo k zamietnutiu podanej žaloby. Žalobkyňa mala v spore plný úspech, pretože v dôsledku zmeny žaloby dosiahla, že súd na vznesenú námietku premlčania z jej strany musel prihliadať, v dôsledku čoho sa nezaoberal ďalšími petitmi. Z uvedeného dôvodu bola potom náhrad trov konania v plnom rozsahu (100 %) priznaná žalobkyni voči žalovanému a intervenientovi vystupujúcemu na jeho strane.

3. V súvislosti so zamietnutím návrhu na prerušenie konania požadovaného žalovaným v tomto spore na základe jeho návrhu zo dňa 13.12.2021 prvoinštančný súd uviedol, že hlavnými kritériami, čo sa týka vhodnosti požadovaného prerušenia podľa § 164 CSP sú vhodnosť, dĺžka konania, právo sporových strán na rýchlu a účinnú ochranu aj v intenciách článku 17 CSP, zamedzenie prípadných odlišných rozhodnutí súdov o tej istej otázke na podklade zhodných skutkových okolností a hospodárnosti konania. Po bližšom preštudovaní predmetného návrhu, tento vyhodnotil súd prvej inštancie za zjavne nedôvodný, pretože rozhodovanie o ústavnej sťažnosti pred ÚS SR nemá význam pre toto konanie a žalovaný zároveň ani nepreukázal, že by tento súd vôbec prijal jeho žiadosť na ďalšie preskúmanie. Napokon o ústavnej sťažnosti ohľadom namietanej neplatnosti dražby v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra v senáte 19C, už bolo nálezom ÚS SR rozhodnuté a je nepravdepodobné, že by tak v krátkom čase došlo k zmene právneho názoru a rozhodovacej praxe tohto súdu (nález II. ÚS 60/2018-77 zo 14. júna 2018). Ohľadom druhej ústavnej sťažnosti týkajúcej sa nemeritórneho rozhodnutia súd rovnako konštatuje, že výsledok tohto konania pred ÚS SR nebude mať pre daný spor význam, pretože žalovaný nepodal žiadosť o odklad právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia ani v jednom prípade. Vzhľadom k nespĺneniu podmienok pre prerušenie konania v danej prejednávanej veci, súd prvej inštancie návrh na prerušenie konania výrokom I. svojho rozsudku zo dňa 31.3.2022 č. k. 9C/133/2011-867 zamietol.

4. Pokiaľ ide o vyhovie podanej žalobe žalobkyne ohľadom určenia neexistencie záložného práva zriadeného k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX nachádzajúcim sa v kat. úz. H. v rámci výroku II. vyššie citovaného rozsudku prvoinštančného súdu, tak tu bolo konštatované, že v rámci merita veci sa musel súd zaoberať vznesenou námietkou premlčania žalobcom, ako aj tým, či právo zriadené podľa záložnej zmluvy zo dňa 24.9.1992 sa vzťahovalo aj na záväzok na vrátenie plnenia po odstúpení od zmluvy, resp. či došlo k jeho zániku v zmysle odstúpenia od zmluvy zo dňa 4.12.1995. V tejto súvislosti konajúci súd poukázal na to, že na rozdiel od právnej úpravy dôsledkov odstúpenia od zmluvy podľa OZ, kde sa účinným odstúpením zmluva zrušuje od začiatku (§ 48 ods. 2 OZ), t. j. ex tunc, odstúpením od zmluvy v obchodných vzťahoch sa zmluva v zmysle § 351 ods. 1 ObZ zrušuje a účinky odstúpenia nastávajú až momentom samotného odstúpenia, t. j. ex nunc. Plnenie poskytnuté pred zrušením zmluvy nie je plnením z neplatnej zmluvy, preto na usporiadanie vzájomných nárokov možno použiť právnú úpravu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. OZ (rozsudok NS SR zo dňa 30.9.2009, sp. zn. 1M Obdo V 2/2007). Z uvedeného dôvodu je súd toho názoru, že záložné právo sa vzťahovalo aj na záväzok vrátenia plnenia po odstúpení od zmluvy, pričom nárok na vydanie predmetného plnenia sa nepovažoval za nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, čo znamená, že pohľadávka žalobcu zostala zabezpečená záložným právom aj po odstúpení od zmluvy.

5. Pod premlčaním sa rozumie márne uplynutie doby stanovenej v zákone pre vykonanie práva; znamená výrazné oslabenie subjektívneho práva účastníka, pretože premlčaním síce jeho právo (nárok) nezaniká, avšak súdom nemôže byť priznaný, ak povinný pred súdom čelí uplatnenému právu námietkou premlčania. Premlčanie práva je spojené s premlčacou dobou. Premlčacia doba je časový úsek v rámci ktorého je potrebné vykonať subjektívne právo, o premlčanie ktorého ide. Začiatok plynutia premlčacej doby môže byť daný objektívnou právnou skutočnosťou, moment splatnosti splátok dlhu, moment právoplatnosti rozhodnutia súdu, subjektívnou právnou skutočnosťou, keď bola porušená povinnosť, ktorej sa premlčanie týka, keď bola uzavretá dohoda o uznaní dlhu, keď sa poškodený dozvedel alebo mohol dozvedieť o škode, keď oprávnený prestal vykonávať právo zodpovedajúce vecnému bremenu a kombinovanou právnou skutočnosťou so začiatkom plynutia premlčacej doby v prípade zodpovednosti za škodu a za bezdôvodné obohatenie.

6. Vzhľadom k tomu, že záložné právo je akcesorickým záväzkom a viaže sa na hlavný záväzok, t. j. plnenie z úverovej zmluvy, súd si ako prvú musel vyriešiť tú otázku, či právo na vrátenie plnenia

žalovaného z titulu úverovej zmluvy je premlčané. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že pohľadávka žalovaného z titulu danej úverovej zmluvy je premlčaná, keď premlčacia doba začala plynúť podľa § 394 ObZ odo dňa 8.12.1995, t. j. nasledujúci deň po tom, ako došlo k doručeniu odstúpenia od zmluvy zo dňa 7.12.1995. V dôsledku právoplatného zastavenia konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. Z-2-38Cb/741/1995, v ktorom konaní došlo k späťvzatiu žaloby a k jeho následnému zastaveniu, avšak nie rozhodnutím vo veci samej, podľa § 405 ods. 1 ObZ, premlčacia doba neprestala plynúť, pričom nárok žalovaného na predmetnú pohľadávku zanikol v dôsledku uplynutia premlčacej doby, ktorá v tomto prípade bola 4 ročná a právo na požadovanie plnenia z úverovej zmluvy by sa potom premlčalo 8.12.1999. Tu dáva súd do pozornosti, že podľa § 405 ods. 2 ObZ by došlo k uplynutiu premlčacej doby až dňa 5.4.2019, teda 1 rok po právoplatnom skončení konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave (právoplatné dňa 4.4.2018). V danom prípade však súd musel prihliadnúť aj na ust. § 408 ods. 1 ObZ vzťahujúce sa na premlčanie, ktoré limituje premlčaciu dobu na 10 rokov maximálne, pričom pokrýva situácie, ktoré eventuálne môžu nastať predĺžovaním lehoty zo zákona predvídaných dôvodov. Týmto môžu byť napríklad uznanie záväzku, kde začne plynúť nová 4 ročná premlčacia doba, ale aj konanie s nemeritorným koncom, v ktorom platí, že neprestala plynúť, avšak keby uplynula počas takého konania, resp. po ňom do roka po jeho konci zákon vtedy určuje, že táto doba bude ešte 1 rok naďalej plynúť. Ak je žaloba po takom konaní podaná do 1 roku neprihliadne sa v konaní o námietke premlčania na vznesenú námietku premlčania. Takto by následne mohlo dôjsť k situáciám, že by sa premlčacia doba mohla predlžovať na neurčito dlhý čas. Bez stanovenia stropu 10-tich rokov premlčacej doby, odkedy takáto doba začala plynúť by tomu tak bolo. S prihliadnutím na uvedené, pri aplikácii § 408 ods. 1 ObZ je súd toho názoru, že premlčacia doba uplynula najneskôr dňa 8.12.2005, pretože dané ustanovenie o maximálnej dĺžke premlčacej doby je kogentné a nie je možné sa od neho odchyliť.

7. Záložné právo ako právny inštitút slúžiaci na zabezpečenie záväzku dlžníka voči veriteľovi, ktorého povaha spočíva v tom, že v prípade nesplnenia ním zabezpečeného záväzku je záložný veriteľ oprávnený uspokojiť sa, prípadne sa domáhať uspokojenia tohto záväzku z veci, ktorá je týmto záložným právom zaťažená (zálohu). Spôsoby zániku záložného práva vo všeobecnosti upravuje ust. 151 md OZ, podľa ktorého záložné právo zaniká: zánikom zabezpečenej pohľadávky, zánikom zálohu, vzdaním sa záložného práva záložným veriteľom, uplynutím času, na ktorý bolo zriadené, vrátením veci záložcovi, ak záložné právo vzniklo odovzdaním veci, prevodom zálohu v bežnom obchodnom styku alebo prevodom zálohu ak možnosť jeho prevodu bez záložného práva povoľuje záložná zmluva, iným spôsobom dohodnutým v záložnej zmluve alebo vyplývajúcim z osobitného predpisu, alebo vykonaním záložného práva. Záložné právo sa premlčuje v rámci všeobecnej premlčacej doby, ktorá plynie odo dňa, kedy sa záložné právo mohlo vykonať prvýkrát. Záložné právo sa však nikdy nepremlčí skôr než je ním zabezpečená pohľadávka. Pokiaľ sa napr. pohľadávka na vrátenie pôžičky, zabezpečená záložným právom stane splatnou v určitý deň, od nasledujúceho dňa začína plynúť nielen premlčacia doba pohľadávky na vrátenie pôžičky, ale aj premlčacia doba záložného práva. Uplynutím premlčacej doby záložného práva sa záložné právo stáva premlčaným. Vo všeobecnosti platí, že premlčaním právo nezaniká, ale stáva sa iba podmieneným a v prípade riadneho uplatnenia námietky premlčania ide o tzv. naturálnu obligáciu a právo tak nemožno platne priznať. V prípade záložného práva však došlo k odklonu od tradičného chápania premlčania, keď sa ustálil záver, že pri premlčaní záložného práva sa možno úspešne domáhať na súde určenia jeho neexistencie. Takýto záver rezultuje z obsahu rozsudku NS ČR, sp. zn. 21 Cdo/2185/2009 zo dňa 21.12.2010 a Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 41Co/80/2019 zo dňa 20.2.2020.

8. V danom prípade premlčacia doba pre výkon záložného práva začala plynúť dňom omeškania so splatením pohľadávky titulom odstúpenia od Úverovej zmluvy č. 31/334023-3, t. j. dňom 8.12.1995, resp. ešte skôr, a to ku dňu omeškania so splácaním jednotlivých splátok v zmysle predmetnej úverovej zmluvy. Podľa § 100 ods. 2 OZ by premlčacia doba uplynula najskôr ku dňu 8.12.1998. Vzhľadom na ust. § 100 ods. 2 OZ, podľa ktorého sa záložné právo nepremlčí skôr než ním zabezpečená pohľadávka, sa v tomto prípade záložné právo zriadené Záložnou zmluvou zo dňa 24.9.1992 premlčalo spolu s premlčaním pohľadávky, t. j. najneskôr dňa 8.12.2005, kedy došlo k uplynutiu absolútnej 10 ročnej premlčacej doby vo vzťahu k záväzku zabezpečeného predmetným záložným právom.

9. Na základe vyššie uvedených skutočností, s prihliadnutím na absolútne premlčanie pohľadávky z Úverovej zmluvy č. 34/334023-3 zo dňa 24.9.1992 ako aj vzhľadom na akcesorický charakter záložného práva, je záložné právo na základe citovanej záložnej zmluvy v plnom rozsahu premlčané.

Premičaním záložného práva stráca žalovaný ako záložný veriteľ možnosť domáhať sa uspokojenia zo zálohu a ďalšia existencia záložného práva po dovolaní sa premičania nemá žiaden zmysel, pretože takéto záložné právo je nerealizovateľné.

10. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa sa domáhala svojho práva na základe troch žalobných petítov, pričom otázka premičania vyvstala až v priebehu sporu a samotné premičanie má za následok, že po vznesenej námietke premičania musel súd na túto námietku prihliadať, pričom o nej rozhodol tak, že ju považoval za dôvodnú jednak vo vzťahu k pohľadávke žalovaného a jednak aj vo vzťahu k zriadenému záložnému právu. Na základe uvedeného následne prvoinštančný súd určil, že záložné právo zriadené na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. 34/334023-3 označenej ako dodatok č. 1 k Úverovej zmluve č. 31/334023-3 zo dňa 24.9.1992 v prospech žalovaného viazuje na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX v kat. úz. H., obec Nitra, okres Nitra neexistuje. Vo zvyšných dvoch uplatnených petítoch súd prvej inštancie podanú žalobu zamietol, pretože tieto dva petity sa stali nedôvodnými s poukazom na rozhodovanie o vznesenej námietke premičania a ďalšie skúmanie vo veci samej.

11. Proti tomuto rozsudku v rámci zákonnej lehoty na podanie odvolania (§ 362 ods. 1 CSP) podal včas odvolanie žalovaný navrhujúc Krajskému súdu v Nitre, aby napadnutý rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 31.3.2022 č. k. 9C/133/2011-867 zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie. Poukázal na existenciu odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, g/ a h/ CSP, pričom napadnuté rozhodnutie považuje za arbitrárne a predčasné.

12. V rámci bodu 21. odôvodnenia napadnutého rozsudku síce prvoinštančný súd uviedol prečo zamietol návrh na prerušenie konania, avšak takéto odôvodnenie stojí na argumentoch, ktoré len „skopíroval“ z písomného vyjadrenia žalobcu, pričom na vznesené námietky a tvrdenia žalovaného neprihliadol a ani ich nezdôvodnil. Práve odôvodnenie súdneho rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitrárny (I. ÚS/117/07).

13. Nesúhlasí s odôvodnením prvoinštančného súdu v tom smere, že sťažnosť vedená na ÚS SR pod č. k. Rvp 668/2021 nemá právny význam pre tento spor. Argument súdu o tom, že v tejto ústavnej sťažnosti ide len o nemeritórne rozhodnutie, a preto táto sťažnosť nie je právne významná, nie je správny. Predmetom tejto sťažnosti je totiž porušenie základného práva žalovaného na spravodlivé súdne konanie a na ochranu majetku postupom súdov a ich rozhodnutiami (uznesenie NS SR sp. zn. 30Bo/12/2018, uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-38Cb/741/1995-1083 a uznesenie NS SR sp. zn. 20BoD V/8/2020). Žalovaný v pôvodnom konaní o zaplatenie označený ako žalobca sa ako právny sukcesor po SLSP, a.s. domáhal zaplatenia sumy 74.520,35 eura s prísl., na základe Úverovej zmluvy č. 34/334023-3 uzavretej dňa 24.9.1992 zabezpečenej záložným právom k nehnuteľnostiam vo vlastníctve v tom čase žalobkyne a jej žijúceho manžela, ktorí v konaní o zaplatenie danej sumy vystupovali ako žalovaní 8/ a 9/. V roku 2011 došlo k vykonaniu dobrovoľnej dražby na základe záložného práva zabezpečujúceho predmetnú pohľadávku. Na podklade takto vykonanej dobrovoľnej dražby došlo k uspokojeniu pohľadávky žalovaného. Preto žalovaný nemohol legitímne pokračovať v konaní o zaplatenie, pričom v nadväznosti na výzvu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.2.2017, či trvá na podanej žalobe voči žalobcovi (v konaní o zaplatenie žalovanými v 8/ a 9/ rade s poukazom na právoplatné skončenie konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19C/155/2011, v ktorom súd zamietol návrh o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby konanej dňa 19.7.2011 odpoveďou na výzvu súdu prvej inštancie oznámil, že berie žalobu späť s ohľadom na skončenie súvisiaceho konania vedeného pred Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 19C/155/2011 ako aj s poukazom na už existujúci záver dovolacieho súdu (uznesenie NS SR sp. zn. 8Cdo/130/2013 zo dňa 31.3.2017). Zistenie o podaní ústavnej sťažnosti žalovaný považoval za tak podstatnú zmenu okolností, že späťvzatie naďalej už nebolo dôvodné a to aj z pohľadu súdu prvej inštancie (Krajského súdu v Bratislave), keďže v súdnom spise bolo viacero prípisov, ktoré smerovali zjavne k vyriešeniu otázky prerušenia konania a zastavenie konania už nebolo meritórne na posúdenie. Ide o výnimočnú situáciu, kedy súdy svojím opakovane nezákonným a zavádzajúcim postupom zasiahli do práva žalovaného na spravodlivý proces. Žalovaný má za to, že ÚS SR v konaní Rvp 668/2021 vyhovie jeho sťažnosti, čo bude znamenať aj zrušenie rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v konaní o zaplatenie. Až do Nálezu ÚS SR č. k. II ÚS 60/2018-77, ktorým došlo k zvratu v konaní o neplatnosť dražby, v ktorom ÚS argumentoval, že na záložné právo vzniknuté pred účinnosťou zák. č. 527/2002 Z. z., o dobrovoľných dražbách nemožno ustanovenia tohto zákona aplikovať, bola dražba považovaná za platnú. V nadväznosti na uvedené sú

argumenty žalobcu ohľadom premlčania pohľadávky a záložného práva nesprávne. Vzhľadom k tomu, že súd svoje úvahy založil výlučne na tvrdeniach žalobcu, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Prvoinštančný súd svojím postupom poprel právo žalovaného na spravodlivý proces, keď svoje rozhodnutie spolu s dokazovaním uskutočnil na jednom pojednávaní po tom, ako bol spis vrátený krajským súdom späť na ďalšie konanie, avšak bez prítomnosti žalovaného, ktorý oznámil jeho nemožnosť objektívne sa zúčastniť pojednávania bez toho, aby vyslovil, že súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Súd tak svojím postupom zabránil žalovanému uplatňovať svoje procesné práva priamo v konaní pred súdom, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

14. Proti tomuto rozsudku v časti jeho výroku IV. o náhrade trov konania podala včas odvolanie intervenientka vystupujúca na strane žalovaného v tomto spore. Uviedla, že žiada a považuje za spravodlivé napadnutý výrok IV. rozsudku súdu prvej inštancie postupom podľa § 388 CSP zmeniť a žalobcovi voči intervenientovi nárok na náhradu trov konania nepriznať. V úlohe intervenienta sa ocitla ako vydražiteľka nehnuteľnosti v dobrovoľnej dražbe. Dodnes nemá nehnuteľnosť a ani finančné prostriedky, ktoré vyplatila v dražbe. Obidve strany si už vyše 10 rokov naďalej užívajú, či už nehnuteľnosť alebo finančné prostriedky.

15. Intervenient nie je stranou sporu, je zúčastneným subjektom sui generis, ktorý v súdnej veci netvorí so žalovanou stranou procesné spoločenstvo, a preto ho nemožno zaviazať na náhradu trov konania, hoc vystupoval na neúspešnej strane.

16. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že navrhuje Krajskému súdu v Nitre, aby v zmysle § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a zároveň jej voči žalovanému a intervenientovi spoločne a nerozdielne priznal trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Napadnutý rozsudok je preskúmateľný, riadne a presvedčivo odôvodnený, dáva odpovede relevantným spôsobom na všetky otázky, ktoré boli predmetom konania. Súd sa nedopustil žiadnych procesných pochybení znamenajúcich porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces.

17. Za vecne správny náležite odôvodnený je potrebné považovať podľa žalobkyne aj výrok súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania do rozhodnutia ÚS SR o ústavnej sťažnosti pod č. Rvp 668/2021 a č. Rvp 2037/2021. Obidve odvolania, t. j. žalovaného a aj intervenienta smerujú iba k procesným námietkam a domnelým procesným pochybeniam prvoinštančného súdu, pričom ani jeden z týchto dvoch odvolateľov nijakým spôsobom nerozporuje vecnú správnosť rozhodnutia súdu o určení, že záložné právo zriadené a zapísané v prospech žalovaného na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX v kat. úz. H., Obec Nitra, neexistuje. Vecná správnosť rozsudku súdu prvej inštancie nebola spochybňovaná a ani namietaná a je v zásade nesporná. Napadnutý rozsudok netrpí žiadnymi odvolacími námietkami, na ktoré poukazuje žalovaný. Nie je zrejmé akými skutkovými okolnosťami odôvodňuje odvolateľ naplnenie ním uvádzaných odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, g/ a h/ CSP.

18. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania, pričom nedošlo k žiadnej nezákonnosti alebo inej nesprávosti, resp., k procesnému pochybeniu. Podanie ústavnej sťažnosti nemá suspenzívne účinky a jej podaním sa zo zákona neodkladá právoplatnosť ani vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. Zo strany ÚS SR nebolo ani rozhodnuté o odklade právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej, o čo žalovaný nepožiadaval.

19. Rozhodnutie súdu v neprítomnosti žalovaného nebolo porušením práva na spravodlivý proces na strane žalovaného, pretože to bol práve žalovaný, ktorý svojimi účelovými žiadosťami o odročenie pojednávania spôsobil zbytočne priťahy. Vo veci boli pojednávania v dňoch 24.1.2020, 9.10.2020, 14.12.2021 a 31.3.2021, a preto nie je pravdivé tvrdenie žalovaného, že bolo rozhodnuté na jedinom pojednávaní. Pojednávania okrem toho s dátumom 31.3.2021 museli byť odročené.

20. Pokiaľ ide o podané odvolanie intervenienta, tak tento vstúpil do konania na základe vlastného návrhu zo dňa 15.7.2013, pričom o povolení jeho vstupu rozhodol v odvolacom konaní až Krajský súd v Nitre, pretože súd prvej inštancie pôvodný vstup intervenienta, resp. vedľajšieho účastníka zamietol. Takýto vstup intervenienta do konania bol výsledkom dobrovoľnej iniciatívy F. E., pričom nevyplýval zo žiadneho právneho predpisu. Počas konania bol intervenient na strane žalovaného činný a až po vydaní nálezu ÚS

SR zo dňa 14.6.2018 sp. zn. II. ÚS 60/2018-77, ktorým bolo rozhodnuté o neplatnosti dobrovoľnej dražby došlo k pozoruhodnému obratu na strane intervenienta, ktorý účelovo zmenil argumentáciu v tom smere, ako by s predmetnou dražbou nemal nič spoločné. Intervenient k podanému odvolaniu nepredložil súhlas žalovaného, a preto by mal súd jeho odvolanie s prihliadnutím na ust. § 360 ods. 2 CSP odmietnuť.

21. V doplnení vyjadrenia k podaným odvolaniam žalovaného a intervenienta vystupujúceho na strane žalovaného, žalobkyňa poukázala na to, že ÚS SR uznesením zo dňa 9.12.2021 sp. zn. II. ÚS 590/2021-19 ústavnú sťažnosť vo veci určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby, vedenú pod č. k. Rvp 2037/2021, odmietol. Takisto ÚS SR svojím uznesením zo dňa 14.6.2022 sp. zn. IV. ÚS 301/2022-60 odmietol aj ústavnú sťažnosť žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Z-2-38Cb/741/1995 zo 6.2.2018 a uzneseniu NS SR zo dňa 20.11.2018 sp. zn. 3Obo 12/2018. Vzhľadom k uvedenému je možné považovať za nedôvodné odvolanie žalovaného zo dňa 10.5.2022, ktorého podstatným a takmer jediným vecnoprávnym odvolacím dôvodom bolo poukazovanie na nesprávnosť a predčasnosť výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania z dôvodu rozhodovania ústavnej sťažnosti pred ÚS SR v Košiciach.

22. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané žalovanou v rámci zákonnej lehoty pre podanie odvolania v zmysle § 362 ods. 1 CSP, pokiaľ ide o časť odvolania smerujúcu voči výroku II. napadnutého rozsudku o určení neexistencie záložného práva, tak v tejto časti odvolací súd pri akceptovaní rozsahu a dôvodov podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a rozhodol o ňom tak, ako to uviedol v rámci výrokovej časti I. tohto rozsudku.

23. Pokiaľ ide o časť odvolania žalovaného smerujúcu proti výroku I. napadnutého rozsudku o zamietnutí návrhu žalovaného na prerušenie konania, tak odvolací súd odvolanie žalovaného smerujúce proti výroku I. ako odvolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, podľa § 386 písm. c/ CSP odmietol.

24. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnoti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnoti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 386 písm. c/ CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

25. Odvolací súd rešpektujúc v tomto odvolacom konaní zákonom mu stanovenú povinnosť skúmať, či zo strany žalovaného napadnutý prvoinštančný rozsudok, čo sa týka jeho výrokov II. a IV. nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných vád obsiahnutých v ust. § 389 ods. 1 CSP, prijal ten záver, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a IV. nie je postihnutý výskytom žiadnej z procesných vád obsiahnutých v ust. § 389 ods. 1 CSP, a preto ho ako vecne správny v časti napadnutých výrokov II. a IV. potvrdil. Ako vecne s právny potvrdil odvolací súd aj súvisiaci výrok o náhrade trov prvoinštančného konania (výrok IV.). V ďalšom odvolací súd odkazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku vzťahujúceho sa na rozhodnutie v merite veci (§ 387 ods. 2 CSP), s ktorým odôvodnením sa stotožňuje.

26. Súd prvej inštancie pri opätovnom rozhodovaní o podanej žalobe, pretože jeho prvé rozhodnutie vo veci samej zo dňa 3.10.2017 č. k. 9C/133/2011-548 v dôsledku podaného odvolania žalobcov zrušil

Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 29.4.2019 č. k. 5Co/107/2018-620, pri rešpektovaní záväzného právneho názoru odvolacieho súdu obsiahnutého v citovanom zrušujúcom uznesení (§ 391 ods. 2 CSP) v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, ktorý aj následne správne posúdil podľa odcitovaných ustanovení všeobecného právneho predpisu hmotnoprávnej povahy, t. j. ObZ v rámci bodov 22. až 28. ako aj ustanovení všeobecného právneho predpisu hmotnoprávnej povahy, t. j. OZ odcitovaných v rámci bodov 29. a 30. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Takisto aj proces vykonania a nasledujúceho vyhodnotenia dôkazov v danej prejednávanej veci je potrebné vyhodnotiť za plne súladný s obsahom ust. § 191 ods. 1 CSP, čo znamená, že vykonané dôkazy boli hodnotené prvoinštančným súdom jednotlivo a zároveň aj v ich vzájomnej súvislosti, s prihliadnutím na všetko podstatné vyšlé počas konania najavo.

27. Na margo správnosti napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o žalovaným napadnutý výrok II. vo veci samej, je potrebné uviesť, že prvoinštančný súd pri posudzovaní vznesenej námietky premlčania žalobkyňou správne konštatoval, že v danom prípade začala premlčacia doba ohľadom výkonu záložného práva plynúť dňom omeškania so splatením pohľadávky titulom odstúpenia od Úverovej zmluvy č. 34/334023-3, t. j. 8.12.1995, resp. ešte skôr a to ku dňu omeškania so splácaním jednotlivých splátok. V zmysle § 100 ods. 2 OZ sa záložné právo nepremlčuje skôr, ako je ním zabezpečená pohľadávka, čo znamená, že v danej prejednávanej veci sa záložné právo zriadené na základe Záložnej zmluvy zo dňa 24.9.1992 premlčalo spolu s premlčaním pohľadávky, t. j. najneskôr dňa 8.12.2005, kedy došlo k uplynutiu absolútnej 10-ročnej premlčacej doby vo vzťahu k záväzku, ktorý bol zabezpečený záložným právom. V nadväznosti na uvedené je potom správny záver prvoinštančného súdu v tom smere, že ďalšia existencia záložného práva po dovolaní sa jeho premlčania vrátane pohľadávky, ktorú zabezpečuje nemá žiaden zmysel, pretože takéto záložné právo je nevykonateľné a vlastne ani neexistuje.

28. Odvolací súd k obsahu podaného odvolania zo strany žalovaného poznamenáva, že toto je skoncipované v duchu jedného a zároveň aj profilujúceho argumentu, ktorým je zo strany žalovaného namietaná nesprávnosť a tým aj predčasnosť výroku I. prvoinštančného rozsudku o zamietnutí návrhu žalovaného na prerušenie konania v dôsledku podanej ústavnej sťažnosti na ÚS SR v Košiciach. Zároveň je potrebné uviesť, že napadnutý prvoinštančný rozsudok z hľadiska rozsahu a predovšetkým obsahu svojho odôvodnenia spĺňa všetky atribúty v zmysle § 220 ods. 1 až 3 CSP, čo znamená, že nie je vôbec arbitrárny a ani predčasný ako v podanom odvolaní tvrdí žalovaný. Taktiež nie je možné prikloniť sa k tvrdeniu žalovaného prezentovanom v ním podanom odvolaní odvíjajúcom sa od toho, že postupom konajúceho súdu, resp. sudkyne došlo v prípade žalovaného k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie v súvislosti s rozhodovaním danej veci mal na zreteli predovšetkým zásadu efektívnosti a hospodárnosti konania v snahe viesť konanie bez zbytočných prietahov spôsobovaných najmä žiadosťami žalovaného o odročenie pojednávania pred súdom prvej inštancie.

29. Pokiaľ ide o odmietnutie podaného odvolania žalovaného proti výroku I. prvoinštančného rozsudku podľa § 386 ods. 1 písm. c/ CSP, tak takýto procesný postup odvolacieho súdu bol podmienený obsahom ust. § 356 CSP, ktoré ustanovenie taxatívnym spôsobom vymenúva tie uznesenia súdu prvej inštancie, proti ktorým je prípustné odvolanie, pričom uznesenie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 164 CSP sa tu neuvádza, čo znamená, že CSP nepripúšťa možnosť proti takémuto uzneseniu podať odvolanie a ak sa podá, je potrebné podané odvolanie podľa § 386 ods. 1 písm. c/ CSP odmietnuť, ako to zrealizoval v danom prípade aj odvolací súd. Už súd prvej inštancie v poučení o opravnom prostriedku vo svojom rozsudku zo dňa 31.3.2022 č. k. 9C/133/2011-867 okrem iného uvádza, že proti výroku II. až IV. možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Nitra v dvoch vyhotoveniach, avšak o možnosti podať odvolanie aj proti výroku I. v rámci poučenia o opravnom prostriedku nič neuvádza, zrejme práve z toho dôvodu, že možnosť odvolania proti takémuto druhu výroku (o zamietnutí návrhu na prerušenie konania) ust. § 356 v spojení s § 386 ods. 1 písm. c/ CSP nepripúšťa.

30. Ako vecne správny s poukazom na ust. § 387 ods. 1 CSP bolo potrebné odvolacím súdom vyhodnotiť aj napadnutý výrok o náhrade trov konania vo vzťahu k intervenientovi vystupujúcemu na strane žalovaného, ktorý sa formou spoločnou a nerozdielnou na strane obidvoch týchto subjektov odvíja od zásady úspešnosti v konaní, pričom žalovaný a intervenient na jeho strane v konečnom dôsledku úspešní v konaní (spore) neboli, a preto sú povinní znášať spoločne a nerozdielne náhradu trov konania voči úspešnej žalobkyňi. Pokiaľ ide o F. E., táto v pozícii intervenienta v tomto spore vystupuje na základe vlastného rozhodnutia.

31. O náhrade trov tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP s tým, že ich 100 % náhradu priznal úspešnej žalobkyni v tomto konaní voči neúspešnému žalovanému a intervenientovi vystupujúcim na strane žalovaného formou spoločnou a nerozdielnou. O výške tohto nároku rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

32. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).